

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

ლელიანის კატა

ლელიანის კატა (*Felis chaus*), მტაცებელი ძუძუმწოვარი კატისებრთა ოჯახისა. შეტანილია საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ როგორც მონყვლადი სახეობა. მისი სხეულის სიგრძეა 50–90 სმ. სიმაღლე მინდაოში – 36 სმ. კუდი მოკლეა (21–30 სმ), მასა 8–12 კგ აღწევს. აქვს გრძელი ფეხები, ყურის ბოლოზე მოკლე ფუნჯები. შეფერილობა მოყვითალო-მორუხია, მხოლოდ კუდსა და ზოგჯერ ფეხებზე აქვს შავი ზოლები. გავრცელებულია ეგვიპტიდან ინდოჩინეთამდე, ჩრდილოეთისკენ ადის მდ. ვოლგისა და კასპიის ზღვის შესართავამდე. გვხვდება აღმოსავლეთ საქართველოში, მდ-ების – მტკვრის, ალზნის, ივრისა და ხრამის აუზებში. ბინადრობს ლელიანის წყლისპირა ბუჩქნარში, მაღალი ბალახით დაფარულ მონაკვეთებზე. კარგად დაძვრება ხეებზე. მთებში ზ. დ. 800 მ-ზე მაღლა არ ადის. იკვებება ფრინველებით, ძუძუმწოვრებით, თევზით, ამფიბიებით. წელიწადში მრავლდება 1–2-ჯერ, შობს 1–6 კნუტს (ძირითადად 2–3), ზრდასრულობას 9 (მდედრები) და 12 (მამრები) თვის ასაკში აღწევს. ამჟამად გამოიყოფა ლ. კ.-ის სამი ქვესახეობა – *F. c. chaus* (ეგვიპტიდან ავღანეთამდე), *F. c. affinis* (ინდოსტანის ნ.-კ.), *F. c. fulvidina* (ინდოჩინეთი). აღმოსავლური ქვესახეობები დასავლურზე უფრო მცირე ზომისა და მასის არიან. ლ. კ.-ის ბენჯი მდარე ხარისხისაა.

ა. ბუხნიკაშვილი
